

Súd: Okresný súd Nové Mesto n/V
Spisová značka: 5P/41/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513207950
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Šuríková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2013:3513207950.2

Uznesenie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vo veci starostlivosti súdu o maloletého Z. X., J.. XX.X.XXXX, zastúpený v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom dieťa rodičov matky X. O., J.. XX.X.XXXX, Y.. G. S., H.. S.. W. XX/X a otca Z. X., J.. XX.X.XXXX, Y.. G. S., G. XXX/X, o nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e toto predbežné opatrenie:

Súd dočasne z v e r u j e maloletého Z. X.Š., J.. XX.X.XXXX, do starostlivosti O. O. K., Š. XXX/XX, K..

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pracovisko Myjava, Úsek sociálnych vecí a rodiny dňa 06.08.2013 podal podnet na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 odst. 1 písmeno b/ O.s.p. vo veci dočasného zverenia mal. Z. X., J.. XX.XX.XXXX do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do starostlivosti O. O. K., Š. XXX/XX, K.. Uviedli, že maloletý Z. pochádza z druhovského vzťahu X. O., J.. XX.XX.XXXX a Z. X., J.. XX.XX.XXXX. Otcovstvo k maloletému bolo uznané súhlasným vyhlásením rodičov maloletého. Zo vzťahu pochádzajú ďalšie dve maloleté deti, ktoré sú umiestnené v O. O. K.. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške XXX,XX eur a rodinných prídavkov vo výške XX,XX eur mesačne. Otec maloletého je dobrovoľne nezamestnaný. Naposledy pracoval v spoločnosti Kodreta, furniture s.r.o. Krásno nad Kysucou, pracovisko Turá Lúka od XX.XX.XXXX O. XX.XX.XXXX, ale podľa jeho vyjadrenia sa mu to neoplatilo a pracovný pomer ukončil. Rodičia maloletého bývali v podnájme, avšak pre neplatenie nájomného boli z bytu vystáňovaní koncom júna 2013. Od 27.06.2013 starostlivosť o maloletého zabezpečuje stará matky maloletého M. X., J.. XX.XX.XXXX, ktorá býva v mestskej ubytovni na Y. W.. Č.. XXX, S.. Obaja rodičia majú dlh na nájomnom.

Po prepustení z novorodeneckého oddelenia rodičia nemali kde bývať, preto matke spolu s maloletým bolo poskytnuté núdzové bývanie Z. O.Á. H. XXX, kde bola od 09.11.2012 do 02.01.2013. Zo zariadenia odišla na vlastnú žiadosť z dôvodu nájdenia si prenájmu. Pre neplatenie nájomného musela predmetný byt opustiť. Matke bola opakovane ponúknutá možnosť odísť s maloletým do núdzového zariadenia, avšak matka odmietla. Na strane príbuzných nie sú vytvorené vhodné podmienky k zabezpečeniu starostlivosti o maloletého. Stará matky býva v ubytovni v malej izbe, na chodbe sa nachádza dvojplatička, toaleta a sprcha je spoločná s vedľajšou izbou. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške XX,XX eur mesačne.

Súd sa oboznámil s podnetom, s rodným listom maloletého, ako i s ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

V zmysle ust. § 81 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, môže súd aj bez návrhu začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti, prevzatia alebo držania

v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia o začatí konania bez návrhu vydá predseda senátu uznesenie, ktoré doručí účastníkom konania do vlastných rúk, ak zákon neustanovuje inak.

Maloletý Juraj pochádza zo vzťahu matky maloletého a Z. X., J. XX.XX.XXXX. Po opustení poskytnutého núdzového bývania matke spolu s maloletým Z. O. H., ktorý matka na vlastnú žiadosť opustila z dôvodu nájdenia si prenájmu, ktorý však musela opustiť z dôvodu neplatenia nájmu koncom júna 2013 a od tohto času zabezpečuje starostlivosť o maloletého stará matka maloletého. Nakoľko nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloletého navrhujú maloletého umiestniť dočasne do starostlivosti O.E. O. K..

Z dôvodu zabezpečenia riadnej starostlivosti pre maloletého Z. je nevyhnutné zabezpečiť vhodné podmienky pre jeho výchovu. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pracovisko Myjava navrhuje umiestniť maloletého do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do ústavného zariadenia - O. O. K., Š. XXX/XX, K..

Podľa § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

O predpokladoch nariadenia predbežného opatrenia a jeho dôsledkoch platia ustanovenia § 74 - 77 O. s. p..

Podľa ust. § 76 ods. 1 O. s. p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkov najmä, aby

- a) platil výživné v nevyhnutnej miere,
- b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd,
- c) poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- d) zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- e) nenakladal s určitými vecami alebo právami,
- f) niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal,
- g) nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba blízka alebo osoba, ktorá je v jeho starostlivosti alebo vo výchove, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia.

Z ustanovenia § 76 O. s. p. je zrejmé, že zákon pripúšťa možnosť nariadiť predbežné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, a to pokiaľ ide o určenie výživného v nevyhnutnej miere a pokiaľ by bolo potrebné odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov. Uvedené ustanovenie podáva demonštratívny výpočet predbežných opatrení z hľadiska obsahu, čo nevyklučuje, aby bolo vydané predbežné opatrenie i iného obsahu.

Podľa § 76 ods. 5 O.s.p., ak nie je možné doručiť uznesenie o nariadení predbežného opatrenia podľa odseku 1 písm. b) účastníkom ani pri jeho výkone, postupuje sa pri doručovaní uznesenia podľa § 75a ods. 3. To neplatí, ak bolo predbežným opatrením nariadené účastníkovi, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov.

Predbežné opatrenie upravuje nielen faktické pomery účastníkov, ale upravuje i právne pomery, i keď len predbežne. Súd musí skúmať naliehavosť situácie, pričom nevyhnutnosť úpravy sa ponechá na voľnej úvahe, opiera sa o výsledky urýchleného zisťovania. Predbežné opatrenie zásadne neprejudikuje práva a záujmy účastníkov.

Pri rozhodovaní súdu o zverení treba starostlivo skúmať, či rodič má podmienky na výchovu dieťaťa, aký je vzťah dieťaťa k rodičovi, či výchovné prostredie je pre neho vhodné, stabilné. Okrem toho treba prihliadať i na skutočnosti týkajúce sa dieťaťa, na jeho vek, zdravotný stav, povahové vlastnosti. Rovnako súd skúma pomery rodičov prostredníctvom opatrovníka ustanoveného maloletému dieťaťu v konaní. Súd po vykonanom dokazovaní ako i po prešetrení celkových pomerov na strane rodičov maloletého rozhodne v predmetnom konaní vo veci samej. Pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa ust. § 54 ods. 3 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa ust. § 54 ods. 4 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa ust. § 54 ods. 5 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa ust. § 55 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej.

Podľa § 75 ods. 5 O.s.p., ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) a g), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75a, rozhodne najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Uznesenie o predbežnom opatrení uvedenom v tomto odseku je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

Podľa § 75a ods. 1 O.s.p., ak sa ocitne maloleté dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd bez návrhu alebo na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitných predpisov predbežným opatrením nariadi, aby bolo maloleté dieťa dočasne zverené do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

Podľa § 75a ods. 2 O.s.p., pri nariadení predbežného opatrenia podľa odseku 1 nemusí byť maloleté dieťa zastúpené. Ak maloletý nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže maloleté dieťa v konaní zastupovať, ustanoví súd maloletému dieťaťu opatrovníka bezodkladne po uskutočnení výkonu predbežného opatrenia.

V danom prípade bol podaný podnet na vydanie predbežného opatrenia na umiestnenie maloletého Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pracovisko Myjava do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona, ako i z okolností daného prípadu súd zistil, že bola osvedčena naliehavosť situácie a najmä s poukazom na skutočnosť, že v predmetnej veci je potrebná urýchlená úprava pomerov, tak ako to vyplynulo z podnetu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Maloletý Z. sa v súčasnosti nachádza v starostlivosti svojej starej mamy, ktorá zabezpečuje osobnú starostlivosť do doby vydania predbežného opatrenia o umiestnení mal. Z. do zariadenia nahrádzajúceho starostlivosť rodičov.

Súd v súlade s citovaným zákonným ustanovením dočasne zveril maloletého Z. do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov a to do O. O. K., Š. XXX/XX K., kde bude maloletému poskytnutá dočasná primeraná a náležitá starostlivosť a kde bude do právoplatne skončeného konania o nariadenie ústavnej starostlivosti. Súd vo veci samej vykoná rozsiahle dokazovanie výsluchom účastníkov konania, vyžiadanim si aktuálnych správ zo šetrenia pomerov v čase rozhodnutia o veci samej.

Súd po vykonanom šetrení dospel k názoru, že je potrebné, aby súd predbežným opatrením rozhodol o zverení maloletého Z. do dočasnej starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov v záujme jeho ďalšieho psychického a fyzického zdravého vývoja.

Z uvedených dôvodov súd podnet posúdil ako dôvodný, a preto rozhodol tak ako je uvedené vo výroku toho uznesenia.

Podľa § 171 ods. 1, 2 O.s.p., lehota na plnenie začína plynúť od doručenia uznesenia, jej uplynutím je uznesenie vykonateľné. Ak nebola v uznesení uložená povinnosť na plnenie, je uznesenie vykonateľné, len čo bolo doručené a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhlásené alebo vyhotovené.

Pokiaľ ide o dobu trvania predbežného opatrenia, tá analogicky vyplýva priamo zo zákona, z ustanovenia § 77 ods. 1 písm. b/ resp. c/ O.s.p., v zmysle ktorého predbežné opatrenie zanikne, ak sa návrhu vo veci samej nevyhovelo alebo ak sa návrhu vo veci samej vyhovelo a uplynulo 15 dní od vykonateľnosti rozhodnutia o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

- 6 -

5P/41/2013

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Podľa § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.